

Bu çözüm kitapçığında 75 sorunun çözümü vardır.

1. D seçeneğindeki ifade, Köktürkçe için doğru değildir çünkü dudaksız uyumu (düzlük-yuvarlaklık uyumu / küçük ünlü uyumu) Köktürkçede yoktur. Dudaksız uyumu, 17. yüzyıldan itibaren ilk defa Yeni Türkçe Dönemi'nde görülmeye başlanmıştır.

CEVAP D

2. A) I. cümlede basit, türemiş ve birleşik sözcük: Eçi+ (İK, "amca") /+miz (I. ÇŞ İyelik, ÇE) BASİT; kaz- (FK) /-gan (FFYE) /-miş (Sıfat-Fiil, FİYE) TÜREMİŞ; "yok olmazsun" / "yok olmasın" BİRLEŞİK.
B) II. cümlelerin yüklemi bilinen geçmiş zamanla çekimlenmiş BASİT ÇEKİMLİ bir fiildir: ol- (FK)/-u (Yard. Ses) /-r (FFYE) /-ma (Olumsuzluk) /-dı (BGZ Eki) /-m (I. TŞ Eki)
C) III. cümlede kökünün türü bakımından fiil olan bütün sözcükler türemiş yapıdır: "ölü/ölerek", öl- (FK) /-ü (Zarf-fiil-FİYE), TÜREMİŞ; "yitü/yiterek", yit- (FK) /-ü (Zarf-fiil-FİYE) TÜREMİŞ; "kazgandı/kazandı", kaz- (FK) /-gan (FİYE) TÜREMİŞ.
D) IV. cümlede kökü zamir olan bir sözcük zarf göreviyle kullanılmıştır: "Ança kazganıp/öylece kazganıp" ifadesindeki "ança" kökü zamir (o/A) olan bir sözcüktür ve zarf olarak kullanılmıştır.
E) V. cümlede vasita hâl eki almış birden fazla sözcük vardır: "yadagin / yalın" (yaya olarak / çıplak olarak) sözcüklerinin sonundaki -n ekleri vasita hal ekidir."

CEVAP B

3. IV. sözcük "sever **men** / severim" ifadesinde "men" şahıs zamiri değildir. I. TŞ ekidir.

CEVAP D

4. IV. sözcük "yaşıl" yapım eki almış, türemiş bir sözcüktür. Ancak isim hâl eki almadığı için yalın haldedir.

CEVAP D

5. Öncülde verilen beyitte dilin değerinden söz edilmektedir. Beytin dil içi çevirisi şu şekildedir: "Akla ve bilgiye tercüman olan, dildir, İnsanı aydınlatan fasih dili (değerini) bil."

CEVAP E

6. Öncülde tanıtılan eser "B" seçeneğindeki "Nehcü'l-Ferâdis"tir.

CEVAP B

7. A seçeneğindeki "kiledür biz/geliyoruz" fiili şimdiki zaman kipiyle çekimlenmiştir: kil- (FK) /-edür- (ŞZ Kipi) / biz (I. ÇŞ kipi)

CEVAP A

8. Çıkma hâl eki Harezmi Türkçesinde "+dın" biçimindeyken Kıpçak Türkçesinde "+dan" biçimindedir.

CEVAP A

9. Belirtme sıfatları: işaret, soru, sayı ve belgisiz sıfatlardır. Altı çizili sözcükler belirtme sıfatıdır.

A) şol dem

B) Ol büt

C) Çün bu sözi (...) ol sâ'at öldi

E) Ne (hangi) sebebden sındı bunlar

D) seçeneğinde belirtme sıfatı yoktur.

CEVAP D

10. A) İstek kipiyle çekimlenmiş fiil: "bile", "uyanık ola"
B) Adlaşmış sıfat-fiil: "dünyâ seveni"
C) Birden fazla işaret zamiri: "anda", "andadır"
D) Kurallı birleşik fiil: "amel ide görün"
Zamirle öbekleşmiş edat yoktur.

CEVAP E

11. A) Eski Anadolu Türkçesine özgü gelecek zaman kipi: "-isar"
B) Şart kipiyle çekimlenmiş fiil: "almasa"
C) Geçişsiz fiil: "başladı"
D) Belirtme hâl eki olarak "+n": "hazînelerin/hazine-lerini"

Sadece zarf fiil ve isim fiil örneklenmiştir: "fıkr idüp"; "açmaga", "saçmaga"

CEVAP E

12. II. sözcük tamlayan eki değil II. TŞ iyelik eki almıştır: [Senün] "yüzün"

CEVAP B

13. Türk dilinin r/l kolunda Hun, Bulgar ve Çuvaş Türkçesi yer alır. Seçenekteki diğer tarihî Türk lehçeleri ise ş/z kolundadır.

CEVAP A

14. Ural-Altay dil ailesine ait olduğu en son kanıtlanan dil Japoncadır.

CEVAP A

15. "Geçit" sözcüğü ünlüyle başlayan bir ek aldığı anda sonundaki ünsüz ötümlüleşir: geçit+i>geçidi. Diğer sözcüklerde ötümlüleşme olmaz.

CEVAP E

16. t > d ötümlüleşme

ñ > m dudaksızlaşma

CEVAP A

17. A) İnsan hayatı dairevi, / biliyorsunuz> (Nesne / Yükleme).

B) II. cümle sıralı bağımlı cümledir: "Bebek olarak başlıyor, hayatının sonunda da dönüp yine bebek oluyor." (Birden fazla yükleme olduğu için sıralı; gizli özneler (o) ortak olduğu için bağımlıdır.)

C) III. cümlede dönüşlü çatılı fiilden türemiş bir isim **nesne değil** DOLAYLI TÜMLEÇ görevindedir. "....DÜŞÜNCELERİMİZDE taşıyoruz"

D) IV. cümlede fiil kökünden türemiş bir edat: gör-e->göre

E) V. cümlede edilgen çatılı sıfat-fiil isim tamlamasında tamlayan görevindedir: "yazı**IDIĞ**ımız gerçeği"

CEVAP C

18. "Küçük bir Anadolu kasabasında yaşayan", "yalnız", "sessiz", ve "bir" ifadeleri "çocuk" adının sıfatı olduğu için sıfat tamlaması kurar. Cümle öğelerine ayrılırken sıfat tamlamaları bölünmez. Bu yüzden A seçeneğindeki cümlelerin tamamı yüklemidir.

CEVAP A

19. Öncülde verilen iki dörtlülük 7'li ölçüyle soru-cevap biçiminde kurulmuş bir müracaat/deyişmeli/dedim-dedili manidir.

CEVAP A

20. Türk folkloruyla ilgili bilinen ilk yazılı kaynaklar *Orhun Yazıtları* değil, *Çin Yıllıkları*'dir.

CEVAP A

21. Folklorla ilgili ilk bilimsel makale Ziya Gökalp'in "*Halk Medeniyeti I Başlangıç*" adlı makalesidir.

CEVAP C

22. Öncülde verilen menkıbede "tılsım yapma" gibi bir durum söz konusu değildir.

CEVAP D

23. Öncülde tanıtılan mutasavvıf şair Abdal Musa'dır.

CEVAP C

24. Köktürk destanlarında rüya motifi görülmez.

Oğuz Kağan Destanı'nda, Oğuz Kağan'ın veziri Uluğ Türk, rüyada, altın bir yayın gün doğusundan gün batısına; üç gümüş okunsa kuzeye doğru gittiğini görür.

Göç Destanı'nda Böğü Kağan uyurken, penceresinin önünde bir kız hayali belirir, onu uyandırır. Yedi yıl, altı ay, yirmi iki gün her gece kız, Böğü Kağan'a gelir; her gelişinde de ona dünyanın efendisi olacağını söyler.

Manas Destanı'nda Kanıkey, Manas'ın esir düştüğü gece rüya görür. Manas'ın ölümcül bir yara aldığını anlar. Manas'ın son seferinde yine Kanıkey rüyasında, Manas'ın tahtının ayaklarının kırıldığını görür ve felaketi anlar. Manas'ın yakın dostu ve savaşçısı Almambet, gördüğü bir rüya üzerine Manas'a katılır.

CEVAP D

25. *Orhun Yazıtları*, *Divânü Lûgâti't- Türk ve Kutadgu Bilig* adlı eserlerin her üçünde de hakkında bilgi verilen tek Türk destanı *Alp Er Tunga Destanı*'dir.

CEVAP C

26. Rüyada âşiğâ bade yerine "saz" ya da "elma" verilmesi gelenekte görülen ritüellerdendir. Ancak bade yerine "ekmek" ya da "tuz" verilmesi gibi bir ritüel yoktur. Diğer seçeneklerde verilen ifadelerin hepsi doğrudur.

CEVAP B

27. Murdarlanmış âşiğin dört beceriyi kazanması beklenir:

A) Doğaçlama olarak muamma sorar ve çözer.

B) Doğaçlama olarak atışma yapar.

C) Doğaçlama olarak her türlü şiiri söyler.

D) Hikâyeleri bilir ve icra eder.

Bu beceriler arasında çırak ve kalfalara bade sunmak yer almaz.

CEVAP E

28. Karagöz oyununun bölümleri sırasıyla: mukaddime, muhavere, fasıl ve bitiş bölümleridir.

CEVAP D

29. Öncülde tanıtılan Kahramanmaraş, Afşin, Berçenek (Tarlacık) köyünde dünyaya gelen Âşık Mahzuni Şerif'tir.

CEVAP C

30. Öncülde hakkında bilgi verilerek değerlendirmede bulunulan halk hikâyesi *Kirmanşah Hikâyesi*'dir. Tiflis hükümdarı Hurşut Şah, Kirmanşah'ın babasıdır.

CEVAP A

31. Metin ölüm temalı olmadığı için mersiyeden alınmış olamaz. Öncülde verilen beş mısralık bentte iki mahlas bulunduğundan bu şiir bir muhammesten alınmış olmaz. Son iki mısra Bahâyi'nin bir gazeline aittir. Bu beytin üzerine Nâ'îlî üç mısra daha ekleyerek Bahâyi'nin gazelinesini tahmis etmiştir.

CEVAP E

32. Kemâl-i reşk ile mümkün mi olmamak meftûn Hayâl-i nâzüküme şâ'ir-i Sıfâhânî (Neşati) Öncüldeki beytin dil içi çevrisi şöyledir: "Nâzîk/ince hayallerime İsfahan şairlerinin büyük bir kıskançlıkla özenmemeleri mümkün mü?" şair bu beyitte kendi şairlik gücünü övdüğü için bu beyit, kasidelerde şairlerin kendini övdüğü fahriye bölümünde yer almalıdır.

CEVAP C

33. Bir sûrnâme eğer sünnet merasimini anlatıyorsa **HITANNÂME**, düğün törenini anlatıyorsa **VELİMENÂME**, doğum olayını kutlamak için yazılmışsa **VİLÂ-DETNÂME** adı verilir.

CEVAP A

34. A) Yine erişdi temûz oldu cihan pür-tef ü tâb
Girdi bir hilkate hep âteş ü bâd âb u türâb
B) Tenûr-ı nâra dönüp tâb-ı mihirden derya
Fezâ-yı bahrde murgaanıyan kebâb olmuş
Bu beyitlerde yaz mevsiminin kavurucu sıcaklığı betimlenirken;
C) Rûh-bahş oldu Mesîhâ sıfat enfâs-ı bahâr
Açdılar dîdelerin hâb-ı ademden ezhâr
D) Tâze cân buldı cihân irdi nebâtâta hayât
Ellerinde harekât eyeseler serv ü çenâr
beyitlerinde ise bahar mevsiminin gelişi betimlenmektedir. Dolayısıyla ilk dört seçenek bir kasidenin "teşbib" bölümünden alınmış olabilir.
E) Puhtedür gayrılar eş'ârı velî puhte piyâz
Hâm anberdür eğer hâm ise de bu eş'âr
beyti şairin kendini ve şiirini övdüğü fahriye bölümünden alınmıştır ve beytin dil içi çevrisi ise şöyledir: "Başkalarının şiiri hamdır, hatta çiğ soğandır. / Bu şiir (benim şiirim) eğer ham ise de ham amberdir."

CEVAP E

35. Öncülde verilen
B) *Mecâlisü'n- Nefâis* (Ali Şir Nevâî)
C) *Künhü'l- Ahbâr* (Gelibolulu Mustafa Âli)
D) *Nuhbetü'l- Âsâr* (Safvet ve İsmail Belîğ'in bu adla birer tezkiresi vardır.)
E) *Teşrifâtü's- Şuâra* (Güftî) tezkire türünde eserlerdir. Ancak
A) *Metalîü'n- Nezâir* ise Hisalî'ye ait, nazire mecmuası türünde bir eserdir.

CEVAP A

36. Fuzûlî'nin *Yusuf u Zeliha* adlı bir eseri yoktur. Diğer seçeneklerdeki eşleştirmeler doğrudur.

CEVAP A

37. A seçeneğindeki beyit "**fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilâtün / fe'ilün (fâ' lün)**" vezniyle yazılmıştır.

NOT: "**fe'ilâtün**" ile başlayan tüm vezinlerde ilk tef'ile "**fâ'ilâtün**" olarak kabul edilebilir. Son tef'ilesi "**fe'ilün**" olan tüm vezinlerde son tef'ile "**fâ'lün**" olarak kabul edilebilir.

Yine eriş / ti temûz ol / du cihan pür / tef ü tâb
Girdi bir hil / kate hep â / teş ü bâd âb / u türâb

Aruz uygulamaları: Birinci beytin baştan üçüncü hecesinde imale; son tefilesinde ise vasl yapılmalıdır. İkinci beyitte: üçüncü tef'ilede "teş ü bad" ibaresinde vasl yapılmalıdır.

Diğer tüm beyitler ise "mefâ'ilün / fe'ilâtün / mefâ'ilün / fe'ilün" vezniyle yazılmıştır.

CEVAP A

38. "meh-rû" ifadesi "ay yüzlü" anlamına gelir. Burada **benzeyen "rû/yüz"**, **kendisine benzetilen "meh/ay"**-dir. Burada görülen sanat da teşbih-i belîğdir. İkinci mısradaki ise **benzeyen** unsur yani "**sevgili**" söylenmemiş, **kendisine benzetilen** unsur yani "**âhû/ceylan**" açıkça söylenmiştir. Burada görülen sanat da **açık istiare**dir.

CEVAP D

39. Öncülde verilen beytin dil içi çevrisi şöyledir: "Bahçıvan gül elde etmek için nasıl o dikenini de suluyorsa, ben de senin güle benzeyen yanığına kavuşmak için ağlıyorum, dikene benzeyen kirpiklerimi ıslatıyorum". İlk mısradaki "**âriz/yanak**", "**nemnâk/ıslak**" ve "**müjgân/kirpikler**" kelimeleri; ikinci mısradaki "**gül**", "**hâr**" ve "**su**" kelimeleriyle anlamca ilişkili ve simetrik bir biçimde kullanıldığı için beyitteki en belirgin sanat leffü-neş sanatıdır.

"**Âriz**un yâdıyle **nemnâk** olsa **müjgân**um nola
Zâyi' olmaz **gül** temennâsıyla virmek **hâre su**"

CEVAP C

40. Altı çizili sözcük "rüzgâr" iki farklı gerçek anlama (1. yel, fırtına; 2. zamane, devran) gelecek biçimde kullanılmıştır. İlk dört seçenekte de iki farklı gerçek anlama gelecek şekilde sözcükler kullanılarak tevriye yapılmıştır. Ancak E seçeneğinde tevriyeli bir sözcük yoktur.

A) "**asma**": 1. üzüm bağı; 2. idam
B) "**Kande**": 1. nerde; 2. Kan içinde
C) "**ayak**": 1. ayak; 2. kadeh
D) "**Bâkî**": 1. şairin adı; 2. Ebedî

CEVAP E

41. Öncülde verilen beyit “fe’ilâtün(fâilâtün) / fe’ilâtün / fe’ilâtün / fe i lün (fâ’lün)”

NOT: “fe’ilâtün” ile başlayan tüm vezinlerde ilk tef’ile “fâilâtün” olarak kabul edilebilir. Son tef’ilesi “fe’ilün” olan tüm vezinlerde son tef’ile “fâ’lün” olarak kabul edilebilir.

Eşiginden / gider oldı / dil-i âvâ / re meded
Döst(.)lar ol / maya mı bu / gama bir çā / re meded

Aruz uygulamaları:

Birinci beyit: ikinci tef’ilede vasl yapılmalıdır.

İkinci beyit: ilk tef’ile “fâilâtün” olarak kabul edilecek; “Döst” hecesinde med; ikinci tef’ilede “mı” ve “bu” hecesinde imale yapılmalıdır.

CEVAP A

42. Vezin: “fâilâtün / fâilâtün / fâilâtün / fâ i lün”
Zülfünün zin / cîr-i sev dâ /sın tolayub / boynına
Şehr-i hüsnün / cerrî der dî / vâneler gör / dün mü hiç
Aruz uygulaması:
Şiiri vezne uydurmak için sadece ilk mısranın üçüncü tef’ilesindeki “**tolayub**” kelimesindeki “**la**” hecesinde imale yapılmalıdır.

CEVAP C

43. Dizelerin 2+4+4 biçiminde kümelendiği nazım biçimi triyolelidir.

CEVAP C

44. İzlenimci ve Marksist eleştiri bağlamında eleştiri türünde eserler veren, *Yüz Yılın 100 Türk Romanı* ve *İnsan Tükenmez* yapıtlarını veren eleştirmen Fethi Naci’dir.

CEVAP B

45. Öncülde tanıtılan ve başkişisi “Vicdanı” olan Haldun Taner tiyatrosu: “*Gözlerimi Kapatırım Vazifemi Yaparım*”.

CEVAP E

46. A) *Çağrılmayan Yakup*, Edip Cansever, II. Yeni
B) *Kayayı Delen İncir*, Turgut Uyar, II. Yeni
C) *Havaya Çizilen Dünya*, Fazıl Hüsnü Dağlarca
D) *Taş Baskısı*, İlhan Berk, II. Yeni
E) *Zambaklı Padişah*, Ece Ayhan, II. Yeni
Seçeneklerdeki tüm kitaplar II. Yeni poetikasını yansıtan şiirlerden oluşan yapıtlardır. *Havaya Çizilen Dünya* ise Fazıl Hüsnü Dağlarca’nın daha çok metafizik yönelimli, erken dönem şiirlerini içerir.

CEVAP C

47. *Kurtlar Sofrası*, romanı Attilâ İlhan’a aittir.

CEVAP B

48. Romanda sosyal fayda gözeten yazar Ahmet Mithat; tiyatrodaki sosyal fayda gözeterek tiyatroyu “en faydalı” eğlence olarak tanımlayan dram yazarı Namık Kemal’dir.

CEVAP A

49. Şairliğinin ilk evresi Balkan Savaşı’na rastlayan, Ziya Gökalp’in yönlendirmesiyle hece veznini kullanan, *Çanakkale Şehitliğinde*, *Tuna Kıyısında*, *Millî Neşide*, *Gemiciler* ve *Venedikli Korsan Kızı* şiirleri ile *Gemiciler* ve *Miras* adlı şiir kitaplarını yayımlayan şair Enis Behiç Koryürek’tir.

CEVAP B

50. Öncülde tanıtılan ve *Teslim-i Hakikat* makalesinde Ahmet Mithat tarafından “dekadan” olmakla itham edilen Servetifünûn şairi Cenap Şehabettin’dir.

CEVAP A

51. Ahmet Hâşim’in öncülde tanıtılan ikinci şiir kitabı *Piyâle*’dir.

CEVAP B

52. Öncülde verilen *Balıkçılar* şiiri toplumcu bir içeriğe sahiptir. Tevfik Fikret’in Servetifünûn evresinde benimsediği bireyci poetik anlayışı yansıtmaz.

CEVAP A

53. Öncülde verilen metinde bilinç akışı görülmektedir. Modern bireyin açmazları, içsel çatışmaları ve parçalanmış benliği genel olarak modernist romanların sorunsalıdır. Seçeneklerde modernist bir tutumla eser vermeyen tek yazar toplumcu-gerçekçi tavra sahip Orhan Kemal’dir.

CEVAP D

54. **Metnin dil içi çevirisi şöyledir:**

Bir katre içen çeşme-i pür-hün-ı fenâdan
Başın alamaz bir dahi bârân-ı belâdan
[Yokluğun kan dolu çeşmesinden bir damla içen / bir daha başını beladan alamaz.]

Âsûde olam dersin eğer gelme cihâna
Meydâna düşen kurtulamaz seng-i kazâdan
[Mutlu olayım dersin dünyaya gelme / Meydana (dünyaya) düşen kaderin taşından kurtulamaz.]

Her kim ki arar bû-yı vefa tab’-ı beşerde
Benzer ana kim devlet umar zıll-ı hümâdan
[Ker kim ki insanın doğasında vefanın kokusunu ararsa / o kişi, hûma kuşunun gölgesinden zenginlik (baht) uman kişiye benzer.]

Bî-baht olanın bağına bir katresi düşmez
Bârân yerine dür ü güher yağsa semâdan
[Gökten yağmur yerine inci ve mücevher yağsa / bahtsiz olanın bağına bir damlası bile düşmez.]

Metince akılcı bir tutum yoktur. Tam tersine kaderci bir anlayış vardır.

Şiirin vezni “mefûlû / mefâilû / mefâilû / feûlün”dür, bu vezin de en çok kullanılan rûbai vezinlerinden biridir.

CEVAP E

55. A) *Arzu Sapağında İnecek Var* (Nazlı Eray, roman)
 B) *Bir Ölünün Defteri* (Halit Ziya, roman)
 C) *Resimli Dünya* (Nedim Gürsel, roman)
 D) *Uçan Daireler* (Tahsin Yücel, öykü)
 E) *Buzdan Kılıçlar* (Laitife Tekin, roman)

Yazar	Hikâye	Roman
Halit Ziya	<i>Bir Ölünün Defteri</i>	<i>Mâi ve Siyah</i>
Nazlı Eray	<i>Ah Bayım Ah</i>	<i>Arzu Sapağında İnecek Var</i>
Nedim Gürsel	<i>Son Tramvay</i>	<i>Resimli Dünya</i>
Tahsin Yücel	<i>Uçan Daireler</i>	<i>Peygamberin Son Beş Günü</i>

CEVAP E

56. Öncülde ayrıntıları ve verilen ve Galip ve Celal karakterlerini içeren Orhan Pamuk romanı *Kara Kitap*'tir.

CEVAP A

57. Öncülde tanıtılan tür "mensur şiir"dir. Seçeneklerde mensur şiir olmayan tek eser Mehmet Rauf'un *Ferda-yı Garam* romanıdır.

CEVAP D

58. İlk kitabı *Ortadaki Adam*'dan itibaren öykülerinde mekân olarak genellikle küçük taşra kasabaları seçen ve sıklıkla "kanaat", "maneviyat" gibi değerle vurgu yapan öykücü Mustafa Kutlu'dur.

CEVAP A

59. Realizmin şiire yansımış biçimi olarak da tanımlan, biçim kusursuzluğu, şiirde ahenk ve kusursuz uyum önemseyen, 1886'da Fransa'da manifest bir metinle ortaya çıkan akım parnasizmdir.

CEVAP B

60. A) *Suç ve Ceza* (Fyedor Dostoyevski, realist)
 B) *Ana* (Maksim Gorki, realist)
 C) *Gazap Üzümleri* (John Steinbeck, realist)
 D) *Vadideki Zambak* (Honore de Balzac, realist)
 E) *Notre Dame'in Kamburu* (Victor Hugo, romantik)

CEVAP E

61. B,C,D ve E seçeneklerindeki ifadeler doğru iken edebiyatın sadece birey için değil birey ve toplum için önemini kavramalarını sağlamak amaçları arasındadır.

CEVAP A

62. Bilgi okuryazarlığı kavramının isim babası Zurkowski tarafından yapılan ilk tanım bilgi okuryazarı bireyin özellikleri üzerinde odaklanır. Zurkowski'ye (1974, s. 6) göre bilgi okuryazarı, problemlere (özellikle iş ortamında karşılaştığı problemlere) bilgiye dayalı çözüm üretmek için bilgi kaynaklarını kullanan, çeşitli bilgi kaynaklarının kullanımını için gerekli becerilere sahip olan ve ilgili teknikleri bilen kişidir. Çeşitli kaynaklardan bilgiye ulaşma, bilgiyi değerlendirme, kullanma ve çeşitli şekillerde iletme becerisidir.

CEVAP C

63. A,B,C ve E şıkları doğru iken "Ders kitaplarında yazma çalışmaları için ünitelerde verilen etkinlik ve açıklamalar doğrultusunda tür ve tekniklere yönelik bilgiler ve örnekler verilir, daha sonra yazma çalışmalarının nasıl yürütüleceği açıklanır. Öğrencilerin kendi yazılarını kitap üzerine değil, defterlerine veya bağımsız kâğıtlara yazmaları istenir." Bundan dolayı ders kitabında öğrencilerin yazmaları için boşluk bırakılmaz.

CEVAP D

64. 1. Metin ve türle ilgili açıklamalar
 2. Metni anlama ve çözümleme
 3. Yazarın/şairin biyografisi
 4. Dil bilgisi
 5. Yazma şeklinde olmalıdır.

CEVAP D

65. Ana dilde iletişim yetkinliği
 1. Yazılı, sözlü ve sözlü olmayan iletişim araçlarını kullanarak etkili şekilde iletişim kurma
 2. Ortamın gereklilikleri doğrultusunda iletişim kurma
 3. Duygu, düşünce ve görüşlerini sözlü ve yazılı olarak ortama uygun ve ikna edici şekilde ifade etme
 4. Dil becerilerini olumlu ve sosyal olarak sorumlu/sağduyulu şekilde kullanma iken "Yaşam boyu öğrenmenin parçası olarak resmî olmayan dili (günlük konuşma dilini) öğrenme" yabancı dillerde yetkinlik ile ilgilidir.

CEVAP D

66. Sesli ve sessiz okuma arasındaki en önemli fark, sesli okumanın sadece anlamayı değil, anlatmayı da kapsamasıdır. Sesli okumanın en önemli şartı, kelimeleri doğru telâffuz etmek, okuma zevki uyandırmak ve konuşur gibi okumaktır. Sesli okumada hızlı okumaktan çok, uygun yerlerde duraklama yapmak önemlidir. Ses tonu metnin türüne göre değil metindeki duygu ve düşüncelere bağlı olarak ayarlanmalıdır.

CEVAP D

67. Bir konu üzerinde olumlu veya olumsuz fikirler yürüterek benimsedikleri fikirleri savunma becerisi tartışma yöntemi ile geliştirilebilir.

CEVAP C

68. Ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılacak ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde, gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.
3. Eğitimde ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklar gerçeğinden dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genel geçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencinin akademik gelişimi tek bir yöntemle veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Çok odaklı ölçme değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
6. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır. Eğitim sadece "bilme (düşünce)" için değil, "hissetme (duygu)" ve "yapma (eylem)" için de verilir; dolayısıyla sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.

CEVAP E

69. Sevgi'nin ifadesi "Halk edebiyatındaki koşmalara ve divan edebiyatındaki gazellere benzetilebilir" şeklinde olmalıdır.

CEVAP D

70. Metin türlerinin ortaya çıkmasında sözlü ve yazılı kültürün, toplumsal değişimlerin ve etkileşimlerin, yayın organlarının ve teknolojinin etkisi üzerinde durulması gerekir. Yazarlar bunlardan biri değildir.

CEVAP B

71. A,B,C,D'de verilen bilgiler doğru iken "Feeri, içinde insanlar cin, peri, şeytan, dev, melek, cadı gibi varlıkların olduğu bir oyundur. "

CEVAP E

72. **Kekemelik:** Kişinin konuşma sırasında uygun olmayan zamanlarda duraklaması ve konuşmayı tekrarlaması ile karşılaşılan bir bozukluktur.

Pelteklik: Bir harfin yerine başka harf koymadır.

Afazi: Uygun terim ve kelimeleri bulmada güçlük çekmedir. Konuşmada garip ve uygun olmayan kelimeler kullanmaz.

Dizatri: Kaslara bağlı olarak konuşma gücünü çekmedir. Soru kökünde verilen konuşma bozukluğu ise atlamadır.

CEVAP B

73. Zihinsel etkinlik aşamaları işitme, dikkat etme, seçme, ilişkilendirme, anlama şeklinde sıralanır.

CEVAP B

74. Metinde kullanılan dil, metnin yazılış amacı, metnin içeriği, bilginin sunulmuş biçimi metnin türünü belirleyen özellikler arasındadır.

CEVAP E

75. **Gönderici (Kaynak):** İletişimi başlatan ögedir. Amacına uygun bir bilgiyi, isteği, düşünceyi alıcıya gönderir.

Alıcı: Kodlanmış iletiyi alan, ona anlam verip kodu çözen iletişim ögesidir. İletişimin tam olarak gerçekleşebilmesi için alıcının göndericiye geri bildirimde bulunması gerekir.

İleti (Mesaj): Göndericinin düşüncelerinin, isteklerinin, duygularının görsel veya işitsel hâle dönüşmüş şeklidir. İleti konuşma, yazı, hareket, resim vb. şekilde gönderilebilir.

Kanal: İletinin alıcıya ulaşmasında kullanılan yol ve araçtır. Işık, hava, ses vb. iletiyi alıcıya taşıyan kanaldır. İnsan duyu organlarıyla iletiyi alır ve anlamlandırır.

Geri Bildirim (Dönüt): Göndericinin iletisine alıcının verdiği karşılıktır. Gönderici, iletinin anlaşılıp anlaşılmadığını geri bildirim sayesinde öğrenir.

Kod (Şifre): İletinin özel bir tarzda düzenlenmiş hâlidir. İletişimin gerçekleşebilmesi için göndericinin ve alıcının aynı kodu bilmesi gerekir. Türkçe konuşan bir kişinin iletisinin alıcı tarafından anlaşılabilmesi için alıcının da Türkçe bilmesi gerekir. Dil, iletiyi ulaştırmak için kullanılan en yaygın koddur. Kodlar bireyin yaşadığı kültürel çevreye bağlı olarak anlam kazanır.

Bağlam: İletişime katılan öğelerin birlikte oluşturduğu ortamdır. Bu iletişimde basketbol sahası bağlamdır.

CEVAP A